NORAKSTS
Lieta Nr. A420498212
(A01881-13/13)

ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS

S P R I E D U M S

LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2013. gada 17. aprīlī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis O. Priedītis,

piedaloties pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „*/Nosaukums/*" pārstāvei *I.B.* un atbildētājas Talsu novada pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Talsu novada domes pārstāvei *G.V.*,

2013. gada 2. aprīlī atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta sabiedrības ar ierobežotu atbildību „*/Nosaukums/*" pieteikumā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru tiktu pagarināts Talsu novada būvvaldes 2008. gada 5. decembra būvatļaujas Nr. 49/08 objektam „Darījuma centrs */adrese/*" derīguma termiņš.

Aprakstošā daļa

[1] 2012. gada 30. jūlijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas sabiedrības ar ierobežotu atbildību „*/Nosaukums/*" pieteikums (*lietas 3.-14. lapa*) un ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2012. gada 6. augusta lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta Nr. A420498212 par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru tiktu pagarināts Talsu novada būvvaldes 2008. gada 5. decembra būvatļaujas Nr. 49/08 objektam „Darījuma centrs */adrese/*" derīguma termiņš (*lietas 2. lapa*).

[2] No lietas materiāliem izriet, ka Talsu novada būvvalde (turpmāk – Būvvalde) ar 2012. gada 19. marta lēmumu Nr. 48/7-5 „Par būvatļaujas termiņa pagarināšanu būvobjektā „Darījumu centrs */adrese/*" (turpmāk – Sākotnējais lēmums) (*lietas 50.-53. lapa*) nolēma nepagarināt pieteicējai 2008. gada 5. decembrī Būvvaldes izsniegto būvatļauju Nr. 49/08 (turpmāk – Būvatļauja).

Nepiekrītot Sākotnējam lēmumam, pieteicēja iesniedza apstrīdēšanas iesniegumu (*lietas 43.-46. lapa*), kas ar Talsu novada domes (turpmāk – Dome) 2012. gada 14. jūnija lēmumu Nr. 451 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „*/Nosaukums/*" iesniegumu" (turpmāk – Lēmums) atstāts negrozīts. Lēmums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[2.1] Objektā „Darījuma centrs */adrese/*" (turpmāk arī – Objekts) bija uzsākti sagatavošanās darbi – ierīkots teritorijas nožogojums un nospraustas objekta galvenās asis, bet ne būvdarbi. To apliecina Būvvaldes 2011. gada 5. oktobra atzinums Nr. 68/11 par būves pārbaudi (*lietas 65.-66. lapa*), kurš nav apstrīdēts.

[2.2] Talsu novada domes 2003. gada 13. februārī pieņemtajos (ar 2007. gada 26. novembra grozījumiem) „Talsu pilsētas teritorijas plānojums 2002.-2014. teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" (turpmāk – Apbūves noteikumi) nav noteikts laiks, uz kādu izsniedzama būvatļauja. Būvvalde to izsniedza uz laiku atbilstoši ģenerāluzņēmēja līgumā uzrādītajam darba veikšanas grafikam līdz Objekta nodošanai ekspluatācijā. Tādējādi Būvvalde ir noteikusi termiņu atbilstoši Ministru kabineta 1997. gada 1. aprīļa noteikumu Nr. 112 „Vispārīgie būvnoteikumi" (turpmāk – Vispārīgie būvnoteikumi) 118. punkta prasībām, ņemot vērā ģenerāluzņēmēja sastādīto darba grafiku. Vispārīgo būvnoteikumu 118. punkts neparedz Būvvaldes tiesības lemt par Būvatļaujas derīguma termiņa izmaiņām, ja tas beidzies.

[2.3] Ne Būvniecības likumā, ne Vispārīgajos būvnoteikumos nav noregulēts jautājums par būvatļaujas termiņa pagarināšanu, ja beidzies Būvvaldes noteiktais būvatļaujas derīguma termiņš. Vienīgi Apbūves noteikumu II daļas 3. nodaļas „Būvatļaujas saņemšanas un būvniecības kārtība" 7. punkts noteic, ka Būvatļauja ir derīga līdz tajā norādītajam termiņam. Ja būvdarbi ieilgst, būvētājam pirms norādītā termiņa beigām Būvatļaujas termiņš jāpagarina, iesniedzot būvinspektoram iesniegumu, kurā izskaidroti būvdarbu ieilgšanas apstākļi. Galvenais būvuzņēmējs sabiedrība ar ierobežotu atbildību „*/Nosaukums 2/*" (turpmāk – Būvuzņēmējs) vērsās Būvvaldē 2012. gada 20. janvārī ar iesniegumu par Būvatļaujas derīguma termiņa pagarināšanu līdz 2013. gada 20. oktobrim, t.i., pēc Būvatļaujas termiņa beigām. Iesniegums nav motivēts un tajā arī nav izskaidroti būvdarbu ieilgšanas apstākļi.

[2.4] Nav pamata pagarināt Būvatļaujas derīguma termiņu, jo beidzies tehniskā projekta akcepta termiņš (tehniskais projekts Objektam akceptēts 2008. gada 4. decembrī) un saskaņā ar Vispārīgo būvnoteikumu 116. punktu būvatļaujas saņemšanai nepieciešams akceptēts būvprojekts.

[2.5] Laika periodā no 2011. gada 2. novembra līdz 2012. gada 3. janvārim, līdz kuram bija derīga Būvatļauja, nebija veikta būvuzņēmēja un būvētāja civiltiesiskās atbildības apdrošināšana.

[2.6] Kopš 2011. gada 1. novembra pieteicēja nav nodrošinājusi personu, kas veic autoruzraudzību Objektā, tādējādi pārkāpjot Būvniecības likuma, Vispārīgo būvnoteikumu un

2003. gada 25. jūnija Ministru kabineta noteikumus Nr. 342 „Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 304-03 „Būvdarbu autoruzraudzības noteikumi", kas ir par pamatu būvatļaujas neizsniegšanai.

[2.7] Nepamatots ir pieteicējas apgalvojums, ka Būvvalde Sākotnējā lēmumā ir sniegusi lietderības apsvērumu kļūdainu novērtējumu. Apstāklis, ka no 2008. gada 5. decembra Objektā būvdarbi nav uzsākti, rada Talsu novada domei pamatotas šaubas, ka pieteicēja varētu izpildīt savas saistības.

[2.8] Ir ievērots gan tiesiskās stabilitātes princips, gan tiesiskās paļāvības princips. Būvatļauja izsniegta uz atbilstošu termiņu, kas pieteicējai bija zināms un nav apstrīdēts.

[2.9] Saņemot Būvatļauju, pieteicējai bija jāievēro tajā noteiktie termiņi. Turklāt no 2008. gada 4. decembra uzņēmuma līguma, kas bija noslēgts starp pieteicēju kā pasūtītāju un SIA „*/Nosaukums 3/*" kā galveno būvētāju, redzams, ka būvdarbu izpildes termiņi ir 8 mēneši. Minētais fakts vēl jo vairāk apliecina, ka Būvatļaujas termiņš noteikts pietiekams. Tādējādi pastāv tiesiskā paļāvība, ka persona veiks būvniecību atbilstoši līguma uzrādītajam darbu veikšanas grafikam un būvatļaujas noteiktajā termiņā

[3] 2012. gada 30. jūlijā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums (*lietas 3.-14. lapa*), kas pamatots ar šādiem argumentiem.

[3.1] Vispārīgo būvnoteikumu 118. punktā noteiktais pienākums noteikt termiņu ietver sevī ne tikai pienākumu noteikt sākotnējo būvatļaujā noteikto derīguma termiņu, bet arī pieņemt lēmumu par būvatļaujas derīguma termiņa pagarināšanu.

[3.2] Būvatļaujas atkārtota saņemšana ir nelietderīga, kā arī nav izvērtēts, kāds ievērojams sabiedrības ieguvums tika panākts, pieņemot lēmumu par būvatļaujas derīguma termiņa nepagarināšanu. Lēmums bez jebkāda pamata liedz pieteicējai izmantot savas īpašuma tiesības – apbūvēt savā īpašumā esošu zemesgabalu.

[3.3] Būvvalde, ka arī atbildētāja ir pārsniegusi izvērtēšanas robežas, vērtējot Būvatļaujas atcelšanas pamatus, izvērtējot pieteicējas darbības Būvatļaujas derīguma termiņa laikā, kā arī norādot uz tādu dokumentu trūkumu, kas nepieciešami Būvatļaujas saņemšanai, nevis tās pagarināšanai. Savukārt iespēja turpināt iepriekš atļauto būvniecību, kā arī lietderības apsvērumi nav vērtēti ne Sākotnējā lēmumā, ne Lēmumā.

[3.4] Pārlieku liela nozīme ir piešķirta objektā veikto būvdarbu gramatiskajam nosaukumam, nonākot pie secinājuma, ka objektā veiktie darbi ir būvdarbu sagatavošanas darbi, nevis būvdarbi. Būvdarbu sagatavošanas darbi faktiski nav nošķirami no būvdarbiem, ko pamato gan tas, ka Būvniecības likumā nav ietverts tāds atsevišķs darbu veids kā „sagatavošanas darbi", gan arī Būvniecības likuma 1. panta 6. punkta ietvertā būvdarbu definīcija. Ņemot vērā, ka sagatavošanas darbi atbilst minētajai definīcijai, tad arī sagatavošanas darbi ir uzskatāmi par būvdarbiem.

[3.5] Lēmumā ir konstatēts, ka 2010. gadā pagarināts būvatļaujas derīguma termiņš (no 2009. gada 30. novembra līdz 2012. gada 3. janvārim), savukārt 2011. gada 27. oktobrī un 2011. gada 10. decembrī ir veikta Būvatļaujas pārreģistrācija. Tādējādi pieteicēja ieguva tiesisko paļāvību, ka Būvvalde, izvērtējot gan tiesisko, gan faktisko situāciju Objektā, vienreiz ir pagarinājusi derīguma termiņu, kā arī trīs reizes veikusi Būvatļaujas pārreģistrāciju, nevienu

reizi neuzsākot administratīvo procesu par būvatļaujas atcelšanu. Savukārt Būvatļaujas nepagarināšana, pamatojoties uz to, ka Būvvaldei iepriekš varēja būt tiesības atcelt Būvatļauju, nav pieļaujama un ir vērtējama kā tiesiskās paļāvības principa pārkāpšana.

[3.6] Fakts, ka pieteicēja Būvatļaujas derīguma termiņa laikā nav pabeigusi būvdarbus Objektā, nevar būt par pamatu Būvatļaujas derīguma termiņa nepagarināšanai. Savukārt būvatļaujas iegūšana no jauna konkrētajā gadījumā nepamatoti un pārmērīgi aizskar pieteicējas intereses, kā arī nav lietderīga un nav pamatota, jo nav konstatēti tiesiski šķēršļi esošās Būvatļaujas pagarināšanai un būvdarbu turpināšanai.

[3.7] Nav saprotams kādēļ, lai izvērtētu Būvatļaujas derīguma termiņa pagarināšanas pamatotību, ir vērtēti dokumenti, kas ir nepieciešami Būvatļaujas saņemšanai. Kā tas ir konstatēts Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta (turpmāk – Senāts) 2012. gada 15. maija lēmumā Būvatļaujas termiņa pagarinājuma gadījumā pārbaudes apjoms aprobežojams tieši ar termiņa pagarināšanas (nepagarināšanas) pamatotības pārbaudi, jo būvatļauja kā tāda ir kļuvusi neapstrīdama. Lemjot par iespēju pagarināt Būvatļaujas termiņu, iestādei nav pienākuma pilnībā pārvērtēt apstākļus par būvniecības pieļaujamību, bet gan tikai par iespēju turpināt iepriekš atļauto būvniecību. Tādējādi, ja pieteicēja nebija vērsusies ar prasījumu atkārtoti izsniegt būvatļauju, tad nebija jāvērtē būvatļaujas saņemšanai nepieciešamo dokumentu esamība.

[4] Atbildētāja lietā sniegtajos rakstveida paskaidrojumā norāda, ka pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem apsvērumiem (*lietas 28.-31. lapa*).

[5] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāve uzturēja pieteikumu, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem, papildus norādot, ka nav apstrīdēts fakts, ka būvdarbi nav uzsākti. Tādējādi nav pamata lemt par Būvatļaujas atcelšanu.

Atbildētājas Talsu novada pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes Talsu novada domes (turpmāk arī – Dome) pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un rakstveida paskaidrojumā minētajiem apsvērumiem. Domes pārstāve papildus norādīja, ka tiesiskās paļāvības princips nav absolūts. Fakts, ka Būvatļauja ir iepriekš pagarināta un ir veikta pārreģistrācija, liecina tikai par to, ka atbildētāja ir ievērojusi visus tiesību principus. Tas nenozīmē, ka pieteicējai, atkārtoti prasot vai lūdzot pagarināt Būvatļauju, ir tiesības paļauties uz to, ka Būvvalde pieņems tiesību normām neatbilstošu administratīvo aktu.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, izvērtējot lietas materiālus kopumā, noklausoties lietas dalībnieku paskaidrojumus, atzīst, ka pieteikums ir nepamatots un noraidāms.

[7] Tiesa lietā konstatē šādus faktiskos apstākļus:

[7.1] 2008. gada 5. decembrī Būvvalde izdeva Būvatļauju ar derīguma termiņu līdz 2009. gada 30. novembrim (*lietas 70. lapa*).

[7.2] 2010. gada 10. oktobrī veikta Būvatļaujas pārreģistrācija un Būvatļaujas derīguma termiņš pagarināts līdz 2012. gada 3. janvārim.

[7.3] 2011. gada 27. oktobrī veikta Būvatļaujas pārreģistrācija sakarā ar atbildīgo darbu vadītāja maiņu (*lietas 60. lapa*) un 2011. gada 10. decembrī – sakarā ar būvuzrauga un galvenā būvuzņēmēja maiņu. Būvatļaujas derīguma termiņu netika mainīts (*lietas 59. lapa*).

[7.4] 2011. gada 5. oktobrī Būvvalde veica Objekta apsekošanu un konstatēja, ka būvdarbi nav uzsākti (*lietas 65.-66. lapa*).

[7.5] 2011. gada 1. novembrī Būvvaldē saņemts arhitekta *K.J.* iesniegums, kurā arhitekts atsākās no Objekta autoruzraudzības (*lietas 58. lapa*).

[7.6] 2012. gada 20. janvārī Būvvaldē saņemts Būvuzņēmēja iesniegums par Būvatļaujas derīguma termiņa pagarināšanu līdz 2013. gada 20. oktobrim (*lietas 56. lapa*), uz kuru 2012. gada 16. februārī Būvvalde sniedza atbildi Nr. 29/7-5, norādot, ka Būvatļaujas derīguma termiņš ir beidzies 2013. gada 3. janvārī un nav pagarināms (*lietas 54.-55. lapa*).

[7.7] 2012. gada 22. februārī Talsu novada domē un Būvvaldē saņemts pieteicējas iesniegums, kurā ir norādīts, ka pieteicēja ir saņēmusi Būvvaldes 2012. gada 16. februāra atbildi Nr. 29/7-5. Ievērojot to, ka Būvvaldes atbildei ir informatīvs raksturs un tajā nav sniegta atbilde pēc būtības, pieteicēja lūdz pieņemt lēmumu par Būvatļaujas termiņa pagarināšanu vai atteikt pagarināt Būvatļaujas termiņu.

[7.8] 2012. gada 19. martā Būvvalde pieņēma Sākotnējo lēmumu (*lietas 50.-53. lapa*), ar kuru nolēma nepagarināt pieteicējai izsniegtās Būvatļaujas termiņu, kas ar Lēmumu atstāts negrozīts.

[8] Izskatāmajā lietā pieteicēja vēlas panākt tai labvēlīga administratīvā akta izdošanu, līdz ar to tiesai jāpārliecinās par priekšnoteikumu pastāvēšanu, lai varētu uzlikt par pienākumu Domei izdot šāda veida administratīvo aktu. Dome Būvatļaujas termiņu atteikusies pagarināt neuzsākto būvdarbu, autoruzraudzību veicošās personas neesamības un civiltiesiskās apdrošināšanas neesamības dēļ. Savukārt pieteicēja uzskata, ka Būvvalde un Dome būtiski ir pārkāpusi izvērtēšanas, kas bija jāveic saistībā ar Būvatļaujas termiņa pagarināšanu, robežas, kā arī devusi kļūdainu novērtējumu pieteicējas veiktajām darbībām un kļūdaini interpretējusi Vispārīgo būvnoteikumu normas.

[9] Izvērtējot, vai pieteicējai izsniegtās Būvatļaujas termiņš ir pagarināms, sākotnēji nepieciešams atbildēt uz jautājumu par pārbaudes robežām.

[9.1] Pieteicēja uzskata, ka pārbaudes apjoms ir aprobežojams tieši ar termiņa pagarināšanas pamatotības pārbaudi un iestādei nav pienākuma pilnībā pārvērtēt apstākļus par būvniecības pieļaujamību. Šādu uzskatu pieteicēja pauž, balstoties uz Senāta 2012. gada 15. maija lēmumā Nr. SKA-543/2012 pausto atziņu.

Izvērtējot šo iebildi, tiesa norāda, ka pastāv būtiskas atšķirības starp izskatāmās lietas un lietas, kurā Senāts taisījis lēmumu Nr. SKA-543/2012, apstākļiem. Proti, izskatāmajā lietā ar apstrīdēšanas pieteikumu Domē un pieteikumu tiesā ir vērsies Būvatļaujas adresāts. Savukārt lietā, uz kurā paustajām Senāta atziņām atsaucas pieteicēja (*kā arī citās lietās, kurās Senāts ir izteicis šādu atziņu, piemēram, Senāta 2010. gada 9. februāra spriedums Nr. SKA-220/2010*

lietā Nr. A42398106), ar pieteikumu tiesā par citai personai izsniegtas būvatļaujas termiņa pagarinājumu bija vērsušās trešās personas. Turklāt šīs personas iestādē un tiesā vērsās laikā, kad attiecīgās būvatļaujas jau bija kļuvušas nepastrīdamas. Atziņas par lēmuma, ar kuru pagarināts būvatļauju termiņš, pārbaudes robežām Senāts ir izteicis, pārbaudot, vai pieteikuma iesniedzējiem ir subjektīvās tiesības pārsūdzēt lēmumu par būvatļaujas termiņa pagarināšanu. Senāts atzinis, ka tiesības pārsūdzēt lēmumu par būvatļaujas termiņa pagarināšanu pastāv tikai tad, ja tieši termiņa pagarināšana pati par sevi, nevis būvatļauja aizskar konkrētas personas subjektīvās tiesības.

[9.2] Atbilstoši Vispārīgo būvnoteikumu 118. punktu būvatļauja tiek izdota uz noteiktu laiku (tai tiek noteikts derīguma termiņš). Termiņš ir administratīvā akta darbību ierobežojošs nosacījums (Administratīvā procesa likuma 68. pants).

Administratīvā procesa likuma 1. panta trešā daļa noteic, ka administratīvais akts ir uz ārstu vērsts tiesību akts, ko iestāde izdod publisko tiesību jomā attiecībā uz individuāli noteiktu personu, nodibinot, grozot, konstatējot vai izbeidzot konkrētas tiesiskās attiecības vai konstatējot faktisko situāciju. Lēmums, ar kuru tiek pagarināts administratīvā akta darbības termiņš, groza iepriekš nodibinātās tiesiskās attiecības – noteic jaunu administratīvā akta darbības termiņu. Nav šaubu, ka šāds lēmums ir administratīvais akts. Būvniecības likuma 7. panta pirmās daļas 4. punkts paredz, ka vietējās pašvaldības kompetencē ir kontrolēt, kā būvniecības dalībnieki ievēro šā likuma un citu būvniecību reglamentējošo normatīvo aktu prasības, un nodrošināt būvniecības procesa tiesiskumu savā administratīvajā teritorijā.

Tiesas ieskatā no šīm normām to kopsakarībā izriet, ka pašvaldība, izvērtējot jautājumu par būvatļaujas pagarināšanu, nav ierobežota vērtēt tikai ar pašu termiņu saistīto jautājumu. Tiesas ieskatā šāds secinājums arī nenonāk pretrunā ar Senāta paustajām atziņām, jo tajās norādīts, ka iestādei nav pienākums pilnībā pārvērtēt būvniecības pieļaujamību, un nav paustas atziņas, kas norādītu uz šādu tiesību neesamību. Turklāt tas nonāktu pretrunā ar Būvniecības likuma 13. panta ceturtajā daļā noteikto par iespējām būvvaldei un pašvaldības domei atcelt būvatļauju, vai 30. pantā noteiktajam par pārbaužu veikšanu jebkurā būvniecības stadijā.

Ievērojot norādīto, tiesa pieteicējas iebildes par pārbaudes robežām noraida kā nepamatotas. Turklāt izskatāmajā gadījumā nav strīda, ka pieteicējai Būvatļauja izsniegta 2008. gada 5. decembrī, tās darbības termiņš jau vienreiz pagarināts līdz 2012. gada 3. janvārim, un Būvatļaujas termiņa pagarinājumu pieteicēja lūdza jau pēc iepriekšējā termiņa pagarinājuma beigām. Lemjot par 2008. gadā – tātad vairāk kā pirms trīs gadiem, atļautu būvniecību, Domes un Būvvaldes rīcība, izvērtējot būvniecības norises gaitu un tās pašreizējo pieļaujamību, ir saprātīga un atbilstoša apstākļiem.

[10] Dome uzskata, ka pieteicēja kopš 2008. gada 5. decembra nav uzsākusi ar Būvatļauju atļautā objekta būvniecību, tādēļ nav iespējama tās darbības termiņa pagarināšana. Savukārt pieteicēja uzskata, ka Dome kļūdaini tās veikto darbus neatzīst par būvdarbiem. Līdz ar to nepieciešams izvērtēt pieteicējas veikto darbu veidu un to, vai tie ir atzīstami par būvdarbiem.

[10.1] Atbilstoši Būvdarbu žurnālā veiktajiem ierakstiem, ir veikti šādi darbi – būvlaukuma nožogošana, būves asu nospraušana. Šiem ierakstiem seko atzīme par tehnisko pārtraukumu.

Lietā nav strīda, ka nekādi cita veida darbi nav veikti. Tiesa, aplūkojot iesniegtos fotoattēlus, konstatē, ka tajos redzama daļēji nožogota teritorija, kurā nav redzamas nekāda veida pazīmes par būves asu nospraušanu (atbilstoši ierakstiem žurnālā šo darbu veikšanai izmantoti zāģmateriāli), kā arī nav redzamas nekāda veida citas būvniecības darbības vai to pēdas, vai aprīkojuma un materiālu esamība.

[10.2] Būvniecības likuma 1. panta 6. punktā dots jēdziena „būvdarbi" skaidrojums – *būvniecības procesa sastāvdaļa, darbi, kas tiek veikti būvlaukumā vai būvē, arī nojaukšana*. No šī skaidrojuma būtu iespējams izdarīt secinājumu, ka būvdarbi ir jebkuri darbi, kas veikti būvlaukumā.

Vienlaikus, tiesas ieskatā, nav pamata bez ievērības atstāt Vispārīgajos būvnoteikumos ietverto regulējumu. Tā Vispārīgo būvnoteikumu 121. punktā būvdarbu sagatavošanas posms tiek nošķirts no pašiem būvdarbiem – *būvdarbu sagatavošanu un būvdarbus var veikt būvētājs vai būvkomersantu reģistrā reģistrēta persona*. Tālākās Vispārīgo būvnoteikumu normās sniedz detalizētāku regulējumu. Tā 130. punktā noteikts – *būvdarbu sagatavošanas procesā veicami nepieciešamie organizatoriskie pasākumi, kā arī darbi būvlaukumā un ārpus tā, lai nodrošinātu būvdarbu sekmīgu norisi un visu būvdarbu dalībnieku saskaņotu darbību*. Vispārīgo būvnoteikumu 132. punktā ar lielu skaidrību tiek nošķirti tādi sagatavošanās darbi kā būvasu nospraušana un teritorijas aizsardzības darbi no būvdarbiem – *kad nospraustas galvenās būvasis, bet būvdarbi vēl nav uzsākti, galvenais būvuzņēmējs veic visus teritorijas aizsardzības darbus* (...). Arī 133. punktā šāda veida darbi tiek nodalīti no pašiem būvdarbiem - *pirms būvdarbu uzsākšanas esošās apbūves apstākļos galvenais būvuzņēmējs iezīmē un norobežo bīstamās zonas, nospraužesošo pazemes komunikāciju un citu būvju asis vai iezīmē to robežas, kā arī nodrošina transportam un gājējiem drošu pārvietošanos un pieeju esošajām būvēm un infrastruktūras objektiem*.

Ievērojot citēto normu saturu, tiesai nerodas šaubas, ka likumdevējs teritorijas iežogošanu un būvasu nospraušanu kā sagatavošanās darbus ir nodalījis no būvniecības darbiem. Šāds nošķīrums ir adekvāts arī ievērojot to dabu – attiecīgajā zemesgabalā vai ēkā tas nerada paliekošas izmaiņas vai veidojumus.

[10.3] Kā jau norādīts, lietā nav strīda par to, ka iecerētajā būvniecības vietā ir veikta daļēja teritorijas nožogošana un, iespējams, būvasu nospraušana, par ko gan neliecina foto attēlos redzamai. Atbilstoši iepriekš citēto Vispārīgo būvnoteikumu normām šādi darbi atzīstami par sagatavošanās darbiem, nevis pašiem būvdarbiem. Līdz ar to secināms, ka pieteicēja nav uzsākusi Būvatļaujā paredzētos un ar to atļautos būvdarbus.

[11] Tiesas ieskatā secinājumam par to, ka pieteicēja kopš 2008. gada 5. decembra nav uzsākusi būvdarbus, ir izšķiroša nozīme izskatāmajā lietā.

Vispārīgo būvnoteikumu 108.punktā noteikts – *ja izbeidzies būvprojekta saskaņojuma termiņš vai būvatļaujas derīguma termiņš, bet būvdarbi vēl nav uzsākti, būvprojekta atkārtota*

saskaņošana un akceptēšana veicama tādā pašā kārtībā kā sākotnējā saskaņošana, ņemot vērā jau esošo plānošanas un arhitektūras uzdevumu.

Vispārīgo būvnoteikumu 110. punktā noteikts – *ja būvdarbi nav uzsākti, akceptētā izvērstā skiču projekta vai akceptētā tehniskā projekta derīguma termiņš ir divi gadi. Būvvalde pagarina akceptētā izvērstā skiču projekta vai akceptētā tehniskā projekta derīguma termiņu uz diviem gadiem, ja būvvaldē ir saņemts attiecīgs pasūtītāja iesniegums minētā būvprojekta akcepta derīguma termiņa laikā. Būvprojekta akcepta derīguma termiņu var pagarināt tikai vienu reizi*.

Izskatāmajā lietā tiesa secina, ka pieteicēja nav uzsākusi būvdarbus. Lietā nav strīda, ka Būvatļaujas derīguma termiņš bija beidzies pirms pieteicēja vērsās Būvvaldē ar lūgumu to pagarināt. Vērtējot šos lietas apstākļus kopsakarībā ar Vispārīgo būvnoteikumu 108. un 110. punkta prasībām, tiesa secina, ka nav iespējama Būvatļaujas derīguma termiņa pagarināšana, vēlreiz vispārējā kārtībā neveicot būvprojekta saskaņošanu. Izskatāmajā lietā nav strīda, ka pieteicēja nav vērsusies Būvvaldē vai Domē ar šāda veida iesniegumu un nav uzsākusi atkārtotu būvprojekta saskaņošanas procedūru. Ievērojot norādīto, tiesa secina, ka pirms šo darbību veikšanas nav pamata uzlikt pienākumu Domei pagarināt pieteicējai 2008. gada 5. decembrī izsniegtās Būvatļaujas darbības termiņu. Līdz ar to pieteicēja pieteikums par šāda veida labvēlīga administratīvā akta izdošanu noraidāms kā nepamatots un nav nepieciešams vērtēt jautājumu saistībā ar autoruzraudzības vai civiltiesiskās apdrošināšanas esamību vai neesamību.

Tiesas ieskatā pieteicējai arī nevarēja rasties tiesiskā paļāvība, ka Dome pagarinās viņai izsniegtās Būvatļaujas darbību. Apsverot šo jautājumu, tiesai jānoskaidro: vai personai ir radusies tiesiskā paļāvība uz konkrētu tiesību saglabāšanu vai īstenošanu; kādas konkrētas tiesības personai ir bijušas noteiktas; vai personas paļaušanās uz iestādes rīcību ir likumīga, pamatota un saprātīga; vai iestādes rīcība pēc savas būtības ir bijusi pietiekami noteikta un nemainīga, lai tai varētu uzticēties.

Pieteicēja kā uz apstākli, kas viņai radījis tiesisko paļāvību, atsaucas uz iepriekš veikto Būvatļaujas pagarinājumu. Izvērtējot šo atsaukšanos, tiesa nekonstatē, ka iepriekš Būvvalde vai Dome būtu devusi novērtējumu pieteicējas veiktajām darbībā. Būvvalde no savas puses ir izpildījusi tās doto apsolījumu jeb lēmumu, ar kuru iepriekš pagarināts Būvatļaujas termiņš – ne Dome, ne Būvvalde nav atcēlusi vai anulējusi Būvatļauju pirms šī termiņa. Vērtējot iestādes rīcības nemainīgumu, jāņem vērā, ka jau 2011. gada 5. oktobrī Būvvalde veica Objekta apsekošanu un konstatēja, ka būvdarbi nav uzsākti. Līdz ar to nav arī šaubu par iestādes doto novērtējumu pieteicējas veiktajām darbībā. Ievērojot norādīto, tiesa nekonstatē, ka Būvvalde vai Dome būtu devusi apsolījumu atkārtoti pagarināt Būvatļaujas derīguma termiņu, savukārt no pieteicējas puses tā arī nav uzsākusi būvdarbu realizāciju. Pie šādiem apstākļiem nav konstatējams tiesiskās paļāvības principa pārkāpums.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. –251. pantu, 253. panta pirmo daļu, 289. – 291. pantu,

nosprieda:

noraidīt sabiedrības ar ierobežotu atbildību „*/Nosaukums/*" pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru tiktu pagarināts Talsu novada būvvaldes 2008. gada 5. decembra būvatļaujas Nr. 49/08 objektam „Darījuma centrs */adrese/*" derīguma termiņš.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā mēneša laikā no tā sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis (*paraksts*) O. Priedītis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas tiesnesis O. Priedītis
Rīgā 2013. gada 17. aprīlī